

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain sekä ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain talletussuojarahaston kannatusmaksua koskevia säännöksiä muutettaviksi siten, että maksun suuruus perustuisi yksinomaan rahaston jäsenpankin vakavaraisuuteen. Nykyiset säännökset kannatusmaksujen alentamisesta tai poistamisesta rahaston varojen saavuttaessa tietyn tason suojattaviin talletuksiin nähden ehdotetaan kumottaviksi. Myös säännös maksujen korottamisesta talletussuojarahaston velkaantumistilanteessa kumottaisiin.

Lakiin ehdotetaan lisäksi otettavaksi säännös lainanantovelvollisuuden jakautumisesta

talletuspankkien kesken talletussuojarahaston varat ylittävässä korvaustilanteessa. Siirtymäsäännös Liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahastosta ehdotetaan kumottavaksi.

Esityksessä ehdotetaan myös, että ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annettua lakia muutettaisiin siten, että Rahoitustarkastus voisi edustaa ulkomaisessa talletussuojarahastossa suomalaisia tallettajia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2007.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	3
2.1 Kotimainen lainsäädäntö.....	3
2.2 Talletussuojajärjestelmä.....	3
2.3 Suomen pankkitoimialan muutos.....	4
2.4 Kansainvälinen kehitys ja ulkomainen lainsäädäntö.....	5
Talletussuojadirektiivi.....	5
Talletussuojajärjestelmä muissa maissa.....	5
3 NYKYTILAN ARVIOINTI.....	6
4 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	8
4.1 Tavoitteet.....	8
4.2 Keskeiset ehdotukset.....	8
5 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	9
6 ASIAN VALMISTELU.....	10
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	10
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	10
1.1 Laki luottolaitostoiminnasta.....	10
1.2 Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa.....	11
2 VOIMAANTULO.....	11
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	11
LAKIEHDOTUKSET.....	12
luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta.....	12
ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta.....	13
LIITE.....	14
RINNAKKAISTEKSTIT.....	14
luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta.....	14
ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta.....	17

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Suomen pankkimarkkinat ovat muuttuneet merkittävästi talletussuojajärjestelmän tultua voimaan vuonna 1998. Silloisista kolmesta suuresta pankista kaksi on siirtynyt ulkomaisten rahoitusryhmittymien tytäryhtiöiksi. Sampo Pankki Oyj on oman ilmoituksena mukaan muuntumassa sivukonttoriksi kesään 2008 mennessä ja lisäksi on mahdollista, että Nordea Pankki Suomi Oyj:n pankkitoiminta Suomessa tullaan muuttamaan lähivuosina sivukonttorin kautta tapahtuvaksi. Tällöin pankkien Suomessa olevat talletukset siirtyisivät Sampo Pankin osalta Tanskan ja Nordea Pankki Suomen osalta Ruotsin talletussuojajärjestelmien piiriin. Ruotsi on jo talletussuojaa koskevassa sääntelyssään varautunut siihen, että Nordean Suomessa olevat talletukset siirtyvät Ruotsin järjestelmään. Toinen merkittävä muutos Suomen pankkimarkkinoilla on ollut uusien pankkien tulo markkinoille.

Euroopan komissio selvitti vuosien 2005 ja 2006 aikana tarvetta yhdenmukaistaa eri jäsenvaltioiden talletussuojajärjestelmiä ja mahdollisuuksia tarkistaa asiaa koskevaa direktiiviä. Komissio antoi Euroopan parlamentille ja neuvostolle syksyllä 2006 tiedonannon talletusten vakuusjärjestelmistä annetun direktiivin uudelleentarkastelusta (KOM(2006) 729 lopullinen). Tiedonannossa päädyttiin siihen, että direktiivin tarkistamiseen ei nykytilanteessa ainakaan lähivuosina ole tarvetta. Arvioon vaikutti merkittävästi se, että jäsenvaltioiden enemmistö ei pitänyt lisäharmonisaatiota tarpeellisena. Näin ollen sääntelyn kehittäminen direktiivin sallimissa rajoissa jää kunkin jäsenvaltion kansalliseen harkintaan.

Jäsenvaltioiden enemmistöstä poiketen Suomi piti direktiivin tarkistamista tärkeänä ja kiireellisenä. Suomen tavoitteena oli erityisesti se, että direktiiviä muutettaisiin sisällöllisesti siten, että direktiiviin sisällytetään säännökset talletussuojajärjestelmien keskeisistä rahoitusperiaatteista. Suomen kannan mukaan talletussuojajärjestelmien tulisi kerä-

tä varoja etukäteen ja järjestelmän rahoituksen tulisi olla riskiperusteinen.

Suomen pankkitoimialalla tapahtuneiden ja mahdollisesti tapahtuvien muutosten vuoksi on nähty aiheelliseksi tarkistaa talletussuojaa koskevaa sääntelyä. Kannatusmaksujen riskiperusteisuutta ja niiden vakuutusmaksuluonnetta halutaan korostaa, rahaston kertymä ja maksukykyisyys varmistaa sekä tallettajien suojan toimivuutta tehostaa. Talletussuojajärjestelmän tasapuolisuus, kilpailukyky ja kohtuullisuus kustannuksissa sen jäsenpankeille samoin kuin tallettajien turva ovat esityksen keskeisiä periaatteita.

2 Nykytila

2.1 Kotimainen lainsäädäntö

Talletussuojasta säädetään luottolaitostoinninnasta annetun lain (121/2007, jäljempänä *laki*) 7 luvussa. Säännökset perustuvat talletusten vakuusjärjestelmistä 30 päivänä toukokuuta 1994 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 94/19/EY (jäljempänä *talletussuojadirektiivi*).

Lain mukaan suomalaisen talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon, jotta se voi ottaa vastaan yleisön talletuksia. Ulkomaisen pankin Suomessa toimiva sivukonttori voi liittyä Suomen talletussuojajärjestelmään, jos sen kotivaltion tarjoama talletussuoja on heikompi kuin Suomen ja se haluaa täydentää asiakkailleen tarjoamiensa talletusten suojaa.

Laissa säädetään talletussuojarahaston itsenäisyydestä, hallinnosta, sen jäseninä olevien pankkien kannatusmaksuista, rahaston lainanotosta ja varojen sijoittamisesta. Lisäksi laissa säädetään talletussuojan kattavuudesta, korvausten määrästä ja rahaston maksuvelvollisuudesta. Laissa myös määritellään, mitä talletussuojarahaston säännöissä tulee mainita.

2.2 Talletussuojajärjestelmä

Suomen talletussuojajärjestelmä on nyky muodossaan ollut voimassa vuoden 1998

alusta alkaen. Rahaston jäsenyys on pakollinen kaikille Suomessa toimiville talletuspankeille. Ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa voivat halutessaan liittyä rahaston jäseniksi. Rahasto on jäseniensä hallinnoima, sen säännöt vahvistaa valtiovarainministeriö ja sitä valvoo Rahoitustarkastus.

Talletussuojarahaston tarkoituksena on turvata tallettajien saatavat pankin maksukyvyttömyystilanteessa. Yhden tallettajan pankki-kohtainen suojattavien talletusten määrä on enintään 25 000 euroa. Omassa käytössä olleen asunnon myynnistä saadut varat, jotka käytetään uuden asunnon ostoon, kuuluvat täysimääräisinä suojan piiriin, jos varat on talletettu tilille enintään kuusi kuukautta ennen pankin maksukyvyttömyystilannetta. Talletussuoja ei koske toisen pankin tai valtion, kuntien ja muun julkisen sektorin varoja. Talletussuojarahaston jäsenpankin ulkomaisessa sivukonttorissa olevat talletukset kuuluvat suojan piiriin samalla tavalla kuin kotimaassakin.

Talletussuojarahastoon on kerätty vuosittain pankin suojattujen talletusten määrään ja vakavaraisuuteen perustuvia kannatusmaksuja. Kannatusmaksut perustuvat laskukaavaan, jossa on kaikille kiinteä 0,05 prosentin kiinteä maksu ja vakavaraisuuden mukaan vaihteleva maksu.

Viime vuosina maksujen määrä on ollut 37–44 miljoonaa euroa ja keskimäärin noin 0,1 prosenttia suojatuista talletuksista. Talletussuojarahastossa oli 31.7.2007 varoja 424 miljoonaa euroa ja niiden suhde suojattaviin talletuksiin yhdessä tänä vuonna rahastoon maksettujen kannatusmaksujen kanssa oli 1,2 prosenttia.

Rahaston toimintaperiaatteen mukaisesti siihen maksettuja maksuja ei ole niin sanotusti korvamerkitty maksajalle, vaan varat ovat kaikkien jäsenten talletusten suojaamiseksi. Rahastosta eroavalle pankille ei myöskään palauteta sen maksamia kannatusmaksuja. Rahaston varat sijoitetaan turvaavasti ja talletussuojarahaston valtuuskunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Varojen hoito on hajautettu tarjousten pohjalta jäsenien omaisuudenhoitoa harjoittaville tytäryhtiöille. Rahaston ylijäämä (sijoitusten nettuotto verojen jälkeen vähennettynä hallin-

nointikuluilla) tilikaudella 2005 oli 8,8 miljoonaa euroa ja tilikaudella 2006 8,1 miljoonaa euroa. Ylijäämää ei jaeta, vaan se lisätään rahaston varoihin.

Rahoitustarkastus päättää tarvittaessa, onko talletussuojarahaston korvattava pankin asiakkaiden talletukset. Talletussuojarahasto ilmoittaa Rahoitustarkastuksen päätöksestä kyseisen pankin tallettajille. Talletussuojarahasto saa korvaustilanteessa tiedot talletuksen määrästä pankilta itseltään. Talletussuojarahaston on maksettava tallettajille kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Rahoitustarkastus on päättänyt rahaston maksuvelvollisuudesta, jollei Rahoitustarkastus myönnä poikkeustapauksessa lisäaikaa. Lisäaikaa voidaan myöntää yhteensä kolme kertaa ja kerrallaan enintään kolme kuukautta.

Talletussuojarahaston jäsenillä on velvollisuus myöntää lainaa rahastolle, jos sen varat eivät riitä laissa määriteltujen velvoitteiden täyttämiseksi. Talletussuojarahaston säännöissä määritellään tapa, jolla pankkikohtaiset velvoitteet määräytyvät. Tällä hetkellä kunkin pankin osuus rahaston lainatarpeesta perustuu sen osuuteen kaikkien rahaston jäsenten yhteenlasketusta suojattavien talletusten määrästä.

2.3 Suomen pankkitoimialan muutos

Suomessa toimivien talletuspankkien omistussuhteissa ja toiminnan juridisessa muodossa on viime aikoina tapahtunut merkittäviä muutoksia, joiden odotetaan lähivuosina edelleen jatkuvan. Keskeisimmät muutossuunnat ovat omistuksen siirtyminen ulkomaille ja liiketoiminnan uudelleenorganisointi tytäryhtiöistä sivukonttoreihin. Suomessa on myös viime vuosina aloittanut useita uusia talletuspankkeja, jotka ovat liittyneet talletussuojarahaston jäseniksi. Jos oletetut muutokset tapahtuvat lähivuosien aikana, on rakenteellinen kuva Suomen pankkitoimialasta varsin erilainen kuin vuonna 1998, jolloin talletussuojarahasto aloitti toimintansa.

Sampo Oyj myi syksyllä 2006 koko pankkitoimintakonserninsa — Sampo Pankki Oyj:n — osakepääoman tanskalaiselle Danske Bank A/S:lle. Toistaiseksi Sampo Pankki toimii Suomessa Danske Bankin tytäryhtiönä ja Suomen talletussuojarahaston jäsenenä,

mutta pankin oman ilmoituksen mukaan suomalainen tytäryhtiö sulautetaan tanskalaiseen emoyhtiöön alkuvuoden 2008 aikana. Tällöin pankkitoiminta jatkuu Suomessa sivukonttorina ja Sampo Pankin talletukset siirtyvät Tanskan talletussuojajärjestelmän piiriin.

Toinen näköpiirissä oleva merkittävä mahdollinen muutos koskee Nordea Pankki Suomi Oyj:tä. Ruotsalainen Nordea AB on jo useamman vuoden ajan suunnitellut muuttuvansa eurooppayhtiöksi tai purkavansa tytäryhtiörakenteensa ja siirtyvänsä sivukonttorimalliin. On mahdollista, että muutos voisi tapahtua lähivuosien aikana. Tällöin kaikki Nordea AB:n ulkomaiset pankkitoiminnot muuttuisivat sivukonttoreiksi ja Nordea Pankki Suomi Oyj lakkaisi olemasta olemassa suomalaisena yhtiönä. Vaikka muutoksen aikataulusta tai täsmällisestä muodosta ei ole tietoa, tämän vaihtoehdon toteutumiseen on syytä varautua, kuten Ruotsissa on myös tehty.

Suomessa on viime vuosina perustettu useita uusia talletuspankkeja, jotka vielä ovat toimintansa alkuvaiheessa tai sitä vasta aloittamassa. Näistä voidaan mainita vuonna 2004 toimintansa aloittanut Tapiola Pankki Oy, joka kuuluu Tapiola-ryhmään sekä SOK:n omistama S-Pankki Oy, joka on aloittanut toimintansa kesällä 2007. Lisäksi eräät sijoituspalveluyritykset ovat muuntuneet pankeiksi, kuten Evli Pankki Oyj ja Glitnir Pankki Oy (entinen FIM Pankkiiriliike Oy) ja Kaupthing Bank Oyj (entinen Pankkiiriliike Sofi Oyj), jonka osalta sulautumissuunnitelma islantilaiseen emopankkiin on jo ilmoitettu kaupparekisterille täytäntöön pantavaksi.

2.4 Kansainvälinen kehitys ja ulkomainen lainsäädäntö

Talletussuojadirektiivi

Euroopan yhteisössä talletussuojaa koskevia säännöksiä ei ole muutettu sen jälkeen, kun lakia muutettiin talletussuojadirektiivin täytäntöön panemiseksi Suomen lainsäädännössä. Direktiiviä sovelletaan koko Euroopan talousalueella.

Talletussuojadirektiivin mukaan talletussuoja on pakollinen kaikille talletuksia vastaanottaville luottolaitoksille. Direktiivin mukaan velvollisuutensa laiminlyövä luottolaitos voidaan erottaa järjestelmästä, mikä merkitsee käytännössä toimiluvan menettämistä. Direktiivi ei kuitenkaan sisällä yksityiskohtaisia säännöksiä siitä, kuinka talletussuojan rahoitus ja hallinnointi on järjestettävä, joten jäsenvaltioille jää siten runsaasti liikkumavaraa.

Talletussuojajärjestelmä muissa maissa

Ruotsi

Ruotsissa talletussuojaa koskeva laki (*lag om insättningsgaranti, 1995:1571*) tuli voimaan vuoden 1996 alussa. Sitä on viimeksi muutettu vuonna 2007 (SFS 2007:544). Talletussuoja kattaa asiakkaiden talletukset pankeissa, luottomarkkinayrityksissä ja tietyissä arvopaperirytyksissä. Suojan piiriin kuuluvan talletuksen tulee täyttää likviditeetin suhteen tietyt kriteerit, jolloin esimerkiksi tietyillä määräaikaistalletuksilla ei ole talletussuojaa. Talletussuojan enimmäismäärä on 250 000 kruunua (noin 26 500 euroa elokuussa 2007) asiakasta ja yritystä kohden. Talletussuojaa voidaan käyttää vain sen piiriin kuuluvan yrityksen jouduttua konkurssiin. Tallettajalle talletussuojajärjestelmästä maksettava korvaus on riippumaton tämän mahdollisista veloista konkurssiin joutuneelle luottolaitokselle.

Talletussuojan organisoimisesta huolehtii Ruotsissa julkinen valta, mutta järjestelmään kuuluvat luottolaitokset vastaavat kaikista siihen liittyvistä kustannuksista. Talletussuoja rahoitetaan sen piiriin kuuluvilta pankeilta kerättävin maksuin. Sen hallinnoinnista vastaa Insättningsgarantinämnden, johon maan hallitus nimittää puheenjohtajan ja kuusi jäsentä. Insättningsgarantinämndenillä on oikeus lainanottoon valtiokonttorista (*Riksgäldskontoret*), jos sen omat varat eivät korvaustapauksessa riitä tallettajien saamisen turvaamiseen.

Talletussuojajärjestelmän piiriin kuuluvilta luottolaitoksilta peritään vuosittain kannatusmaksut järjestelmän rahoittamiseksi. Mak-

sun perustana ovat luottolaitoksiin edellisenä vuonna tehdyt, talletussuojan kattamat talletukset. Luottolaitosten vuosittaisen kokonaismaksun on pääsääntöisesti vastattava 0,1 prosenttia talletuksista. Insättningsgarantinämnden päättää vuosittain kunkin luottolaitoksen maksun suuruuden.

Ruotsin hallitus antoi heinäkuussa 2007 valtiokonttorille tehtäväksi selvittää, miten talletussuojarahaston nykyistä jäsenmaksua voitaisiin muuttaa selkeämmin riskiperusteiseksi. Selvitystyön tarkoituksena on löytää maksumalli, jossa yksittäisten luottolaitosten maksu on kiinteässä yhteydessä niiden toiminnassa ilmeneviin riskeihin.

Norja

Norjassa talletussuojaa koskeva lainsäädäntö perustuu vuonna 1996 annettuun lakiin, jonka tavoitteena on varmistaa, että asiakkaiden saamiset rahoituslaitoksilta suojataan. (*Lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administration m.v. av finansinstitusjoner*) Talletussuojajärjestelmän tehtävänä ei ole ainoastaan tallettajien saamisten maksaminen, vaan lisäksi tuen myöntäminen kriisiin joutuneelle pankille. Mikäli talletussuojarahaston varat eivät riitä näiden tehtävien hoitoon, se voi hallituksensa päätöksellä ottaa lainaa.

Talletukset korvataan kahteen miljoonaan kruunuun (noin 250 000 euroa elokuussa 2007) asti tallettajaa ja pankkia kohden. Kansainvälisesti verrattuna summa on poikkeuksellisen suuri. Rahasto kerää jäseniltä vuotuisen maksun, jos rahastolle laissa asetettu vähimmäispääomavaatimus ei täyty. Pääsääntöisesti maksu vastaa summaa, joka saadaan lisäämällä 0,1 prosenttiin suojattujen talletusten kokonaissummasta 0,05 prosenttia kunkin luottolaitoksen vakavaraisuusvaatimuksen laskuperustasta. Valtiovarainministeriö voi määrätä asetuksella poikkeuksia, jollei muu lainsäädäntö aseta sille rajoituksia. Rahaston pääoman tulee vastata vähintään kokonaissummaa, joka koostuu, kun 1,5 prosenttiin kaikista suojatuista talletuksista lisätään 0,5 prosenttia jäsenten riskipainotetuista saatavista. Talletussuojarahasto täyttää nykyisin tämän vaatimuksen, eikä jäseniltä sen

vuoksi peritä vuosittaisia maksuja. Vuoden 2006 lopussa rahaston pääoma oli 16,5 miljardia kruunua (runsas kaksi miljardia euroa).

Tanska

Tanskassa talletussuojaa koskevaa lainsäädäntöä on viimeksi uudistettu vuosina 2003 (*Lov om en garantifond for indskydere og investorer nr 1066 af 10/12/2003*) ja 2007 (*nr 576 af 06/06/2007*). Talletussuojan enimmäismäärä on pääsääntöisesti 300 000 kruunua (noin 40 000 euroa elokuussa 2007).

Talletussuojasta vastaava rahasto (*Garantifond for indskydere og investorer*) on yksityinen, mutta se toimii viranomaisten valvonnan ja ohjeiden alaisena: elinkeinoministeriö vahvistaa säännöt, jotka koskevat rahaston ja valvontaviranomaisen yhteistyötä. Rahasto vastaa myös sijoittajansuojasta. Järjestelmän tehtävänä on turvata tallettajien saamiset pankin joutuessa konkurssiin. Jäsenlaitokset vastaavat itse rahaston kustannuksista ja hallinnoinnista. Valtio voi tarvittaessa taata rahaston sitoumustensa täyttämiseksi ottaman lainan.

Luottolaitosten vuotuiset maksut ja takaukset rahastolle voivat olla enintään 0,2 prosenttia luottolaitosten suojatuista talletuksista. Rahaston hallitus päättää vuosittain takausten ja käteismaksujen jakautumasta. Yksittäisen luottolaitoksen maksu lasketaan sen suojattujen talletusten perusteella. Valvontaviranomainen (*Finanstilsynet*) voi antaa tarkempia sääntöjä maksujen laskuperusteista rahaston hallituksen suosituksen perusteella. Tanskan järjestelmän mukaan luottolaitos, joka ei enää kuulu tanskalaisen talletussuojan piiriin (esimerkiksi toiminnan lopettamisen tai kotivaltion muuttumisen vuoksi), voi saada korvauksen rahastoon suorittamistaan maksuista.

3 Nykytilan arviointi

Suojattavien talletusten määrään ja pankin vakavaraisuuteen perustuvien kannatusmaksujen kerääminen jäsenpankin mahdollisen maksukyvyttömyystilanteen ja tallettajien saamisten turvaamiseksi on perusteltua. Kannatusmaksut ovat pankeille suhteellisen vähäinen kustannusrasitus tuloksiin verrattu-

na ja suomalaisten pankkien vuosittain maksamat kannatusmaksut suojattaviin talletuksiin suhteutettuna ovat tällä hetkellä esimerkiksi ruotsalaisiin pankkeihin nähden keskimäärin samalla tasolla.

Siten voidaan arvioida, että maksun määräytymistapa ja suuruus ovat tällä hetkellä rahaston jäsenpankeille tasapuoliset ja kilpailullisesti neutraalit. Pankkitoimialan rakenteen muuttuessa maksun perustuminen pelkästään pankin omaan riskitasoon voidaan nähdä kuitenkin nykyiseen järjestelmään verrattuna, jossa maksu koostuu kiinteästä maksusta ja riskiperusteisesta maksusta, perustelumpana ratkaisuna. Näin yksi iso jäsenpankki ei rahoittaisi muiden riskiä kiinteällä osuudellaan kannatusmaksussa, kuten käytännössä tapahtuisi.

Tällä hetkellä rahaston varojen kertymälle suojattaviin talletuksiin nähden on määriteltävy tavoitetasoja, joiden jälkeen maksut joko alenevat tai lakkaavat kokonaan. Viime vuosien kehityksen perusteella kymmenen prosentin tavoitetasoon saavuttamiseen, jolloin maksuista luovutaan, kuluisi useita kymmeniä vuosia, joten säännöksellä ei ole käytännössä merkitystä.

Kahden prosentin tavoitetaso sitä vastoin saavutettaisiin lähivuosina, jos pankkitoimialan muutokset tapahtuvat ennakoidulla tavalla. Tällöin kannatusmaksut laskisivat kolmanneksen nykytasosta. Tätä voidaan pitää rahaston kertymän ja mahdollisiin korvaustapahtumiin varautumisen kannalta jonkin verran ongelmallisena. Kannatusmaksun vakuutusmaksuluonteeseen vuoksi tavoitetasojen ei nähdä olevan tarpeellisia.

Rahaston tavoiteltava riittävä koko ei ole helposti määriteltävissä. Rahastossa tulisi kuitenkin olla sen verran varoja, että niillä on merkitystä mahdollisen korvaustapahtuman hoidossa. Varojen tulisi riittää kattamaan pienempien jäsenpankkien korvaustapahtumat kokonaisuudessaan ja muiden pankkien osalta olla suuruudeltaan merkittävä.

Jos edellä kuvatut merkittävät muutokset Suomen pankkitoimialalla toteutuvat ennakoitavasti, talletussuojarahaston jäsenpankkien kokojakauma, joka on suoraan verrannollinen pankkitoimialan rakenteeseen, tulee olemaan hyvin epätasainen. Tämä voi johtaa tilanteeseen, jossa rahaston jäsenten yhteis-

vastuu ei toteudu tarkoitetulla tavalla, vaan talletussuojarahasto joutuu tilanteeseen, jossa se ei kykene joko lain määrittelemissä aikarajoissa tai lainkaan vastaamaan velvoitteistaan.

Talletussuojarahaston maksukykyisyys on kaikissa tilanteissa turvattava yleisön rahoitusjärjestelmää kohtaan tunnetun luottamuksen ylläpitämiseksi. Muissa Pohjoismaissa talletussuojajärjestelmään on liitetty mahdollisuus joko valtion suoralle luotonannolle rahastolle tai takaukselle sen ottamille luotoille. Koska myös Suomessa valtiolla on samat yleiset vastuut rahoitusmarkkinoiden vakauden ylläpitämisestä kuin muissakin Pohjoismaissa, tulisi Suomessakin olla mahdollista, että valtio tarvittaessa takaa eduskunnan suostumuksella ja asettamilla rajoilla talletussuojarahaston jäsenen rahastolle talletusten maksamiseksi antaman lainan jälleenrahoituksen. Näin voitaisiin varmistaa rahaston maksuvalmius kaikissa olosuhteissa ilman, että valtiolle muodostuisi lopullisia menoja.

Pankkitoimialan mahdollinen muutos johtaisi myös siihen, että hyvin merkittävä osa suomalaisten tallettajien varoista on Suomessa toimivien ulkomaisten pankkien sivukonttoreissa. Tällöin näiden varojen mahdollisista korvauksista vastaa kyseisen maan talletussuojajärjestelmä. Suomalaisen tallettajan mahdollisuudet valvoa laillisia etujaan ja saada olennaista tietoa tilanteen kehittymisestä, ulkomaisesta viranomaiskäsitteystä ja korvauksista ovat kuitenkin useimmissa tapauksissa hyvin rajalliset. Tilannetta parantaisi, jos Rahoitustarkastus voisi edustaa ulkomaisessa viranomaisessa suomalaisia tallettajia siinä määrin kuin se on paikallisen lainsäädännön mukaan mahdollista.

Liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahasto on kytketty talletussuojarahastoon siten, että talletussuojarahaston nettovarojen tulisi saavuttaa kahden prosentin taso suhteessa suojattaviin talletuksiin ennen kuin vakuusrahastossa olevat varat voidaan palauttaa sen jäsenpankeille.

Kyseessä oleva vakuusrahasto purettiin talletussuojasääntelyn tultua voimaan eikä siihen ole kerätty varoja purkamisen jälkeen. Rahastossa on tällä hetkellä varoja noin 160 miljoonaa euroa. Vakuusrahastolla ei ole käytännössä merkitystä talletussuojan kan-

nalta. Sen suurimmat jäsenet ovat Nordea Pankki Suomi Oyj ja Sampo Pankki Oyj, jotka ovat mahdollisesti siirtymässä ulkomaisen talletussuojan piiriin. Kahden prosentin tavoitetasoa poistaminen talletussuojaa koskevasta sääntelystä vapauttaisi varat rahaston jäsenpankeille tulosvaikutteisesti.

4 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

4.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on saattaa talletussuojajärjestelmää koskeva kotimainen lainsäädäntö vastaamaan Suomen rahoitusmarkkinoilla tapahtuvia muutoksia ja tarkistaa sitä siten, että talletussuoja toimii myös rahoitusmarkkinoiden kansainvälisen yhdentymisen seurauksena muuttuvissa olosuhteissa tavalla, joka ylläpitää yleistä luottamusta pankkijärjestelmään. Esityksellä pyritään myös tehostamaan suomalaisten tallettajien suojan toimivuutta ja yksinkertaistamaan sekä selkeyttämään talletussuojaa koskevaa sääntelyä.

Lisäksi esityksellä varmistettaisiin, että jo lakkautetun Liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahastossa vielä olevat varat voidaan tulouttaa rahaston nykyisille jäsenille ennen mahdollisia kotivaltion muuttumiseen johtavia yritysjärjestelyjä. Esityksellä varmistettaisiin osaltaan, että jäsenpankeille tuloutettavat varat voidaan verottaa Suomessa.

4.2 Keskeiset ehdotukset

Kannatusmaksun määräytymistä koskeviin säännöksiin ehdotetaan muutosta, jonka mukaan maksu perustuu vain kunkin jäsenpankin vakavaraisuuteen. Tällöin kiinteä 0,05 prosentin osuus maksun määräytymisen kaavasta ehdotetaan poistettavaksi. Vastavasti kaavassa olevaa vakavaraisuuteen liittyvän maksuosuuden kertoimeksi ehdotetaan 0,175 prosenttia. Tavoitteena on, että maksu mahdollisimman pitkälti heijastaisi kunkin jäsenpankin vakavaraisuutta ja potentiaalista riskiä rahastolle.

Lain säännökset, joiden mukaan kannatusmaksun periminen lopetetaan rahaston nettovarojen saavuttaessa kymmenen prosenttia korvattavien talletusten yhteismäärästä tai maksua alennetaan, kun vastaava suhdeluku saavuttaa kaksi prosenttia, ehdotetaan poistettaviksi. Näillä muutoksilla halutaan varmistaa rahaston kertymä ja myös korostaa talletussuojan vakuutusluonnetta etenkin, jos pankeilla on mahdollisuus käyttää kriisitilanteessa tarvittaessa valtion takausta velvoitteidensa hoitamiseksi.

Kannatusmaksun korottamista koskeva säännös ehdotetaan myös poistettavaksi. Korotetusta kannatusmaksusta saatavan hyödyn rahaston nopeutettuna uudelleenkeräytymisenä ei arvioida olevan siitä syntyvien kustannusten suuruinen.

Lakiin ehdotetaan otettavaksi säännös lainanantovelvollisuuden jakautumisesta talletuspankkien kesken rahaston varat ylittävässä korvaustilanteessa. Näin ollen nykyisestä laista poiketen lainanantovelvollisuuden jakautumisesta talletuspankkien kesken ei voitaisi enää määrätä pelkästään talletussuojarahaston säännöissä. Säännös vastaisi sisällöltään rahaston sääntöjen nykyistä määräystä.

Esityksessä ehdotetaan, että Rahoitustarkastus voisi edustaa ulkomaisessa talletussuojarahastossa suomalaisia tallettajia. Tämä koskisi erityisesti tilannetta, jossa Suomessa toimiva ulkomaisen pankin sivukonttori ei ole maksanut suomalaisten tallettajien saattavia, joihin heillä on oikeus pankin kotivaltion lain mukaan. Suomalaisilla tallettajilla olisi tämän kaltaisessa tilanteessa hyvin vaikeaa saada tarvitsemaansa tietoa. Rahoitustarkastus toimisi ehdotuksen mukaan tietojen välittäjänä ulkomaisen talletussuojarahaston ja suomalaisten tallettajien välillä, suomalaisten tallettajien etujen valvojana rahastossa, ja jos paikallinen lainsäädäntö sallii, puhevallan käyttäjänä suomalaisten tallettajien puolesta. Ulkomaisesta talletussuojarahastosta tulevat maksutoimenpiteet siirrettäisiin Suomen talletussuojarahaston välitettäväksi.

Liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahastoa koskeva siirtymäsäännös ehdotetaan kumottavaksi, jolloin vakuusrahaston varat palautuvat jäsenpankeille tulosvaikutteisesti. Vakuusrahasto purettiin talletussuojasääntelyn tullessa voimaan vuonna 1998, mutta va-

roja ei ole voitu palauttaa siirtymäsäännöksestä johtuen.

5 Esityksen vaikutukset

Ehdotetuilla talletussuojarahastoa koskevilla säännöksillä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Kaiken kaikkiaan maksujen ei arvioida olevan huomattava rasite pankkien kannattavuudelle. Esimerkiksi vuonna 2006 pankkien kannatusmaksut talletussuojarahastolle olivat yhteensä noin 40 miljoonaa euroa, kun samaan aikaan niiden yhteenlaskettu liikevoitto oli yli 3 000 miljoonaa euroa. Voidaan kuitenkin arvioida, että talletussuojan kattavuudella ja kustannuksilla on tiettyä merkitystä hyvin kilpailluilla pankkimarkkinoilla sekä kotimaassa että rajojen yli. Tästä syystä talletussuojajärjestelmän tulee olla mahdollisimman tasapuolinen ja kilpailuneutraali.

Kannatusmaksujen määräytymistavan ehdotettu muutos muuttaa jonkin verran maksujen jakaumaa, koska jatkossa maksu määräytyisi puhtaasti pankin riskin mukaan. Ehdotettu maksun määräytymistapa suosisi aiempaa selvemmin hyvän vakavaraisuuden omaavia pankkeja. Jos pankin vakavaraisuus on 8 prosenttia, maksu on ehdotetun kaavan mukaan sama kuin tällä hetkellä. Tätä korkeammilla vakavaraisuustasoilla maksu laskee nykyisestä. Näin esimerkiksi 15,1 prosentin vakavaraisuudella, joka oli 2006 lopussa ja kesäkuussa 2007 Suomessa toimivien talletuspankkien keskiarvo, maksun kerroin on 0,093 prosenttia suojatuista talletuksista, kun se voimassa olevan kaavan mukaan on 0,116 prosenttia. Suhteutettuna vuoden 2006 lopun suojattavien talletusten kantaan, ehdotettu muutos tarkoittaisi suomalaisten talletuspankkien vuotuisten kannatusmaksujen yhteismäärän laskua 44,5 miljoonasta eurosta 35,5 miljoonaan euroon.

On huomattava, että kannatusmaksun määräytymisessä keskeisessä asemassa on pankin tai pankkisektorin vakavaraisuus. Ehdotettu maksun määräytymistapa tarkoittaa yhtäällä sitä, että tämänhetkisillä vakavaraisuustasoilla maksu laskisi kaikilla pankeilla nykytilaan verrattuna, mutta toisaalla vakavaraisuus voi-

si pankin tai koko pankkisektorin tasolla laskea esimerkiksi 15 prosentista noin 12 prosenttiin ilman, että maksu nousisi.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n ja Sampo Pankki Oyj:n eroaminen talletussuojarahastosta ja suojattavien talletusten siirtyminen ulkomaisen talletussuojan piiriin vähentäisi suojattavien talletusten määrää merkittävästi Suomessa. Näiden pankkien yhteenlaskettu osuus tällä hetkellä Suomen talletussuojajärjestelmän vastuulla olevista korvattavista talletuksista on noin 45 prosenttia. Niiden maksamat kannatusmaksut jäisivät kuitenkin Suomen talletussuojarahastoon, jolloin rahaston nettovarojen ja suojattavien talletusten suhdeluku nousisi selvästi yli kahden prosentin ja ehkä jopa lähelle 2,5 prosenttia. On kuitenkin huomattava, että rahastoon jäävien pankkien maksamat maksut suhteessa niiden omiin suojattaviin talletuksiin ovat kuvatussa tilanteessa edelleen selvästi alle kahden prosentin rajan.

Ehdotuksella ei ole vaikutusta pankkien keskinäiseen kilpailutilanteeseen Suomessa. Suomalaisten pankkien kilpailutilanne esimerkiksi ruotsalaisiin pankkeihin nähden säilyisi myös muuttumattomana tai — vakavaraisuudesta riippuen — jopa paranisi. Tällä hetkellä sekä suomalaisten että ruotsalaisten pankkien maksamat kannatusmaksut ovat keskimäärin samalla tasolla suhteessa suojattaviin talletuksiin ja ehdotuksen mukaan suomalaisten pankkien maksurasitus tulee kevenemään. Jos muut Pohjoismaat muuttavat talletussuojajärjestelmänsä lähitulevaisuudessa suomalaisten pankkien kannalta selvästi epäedulliseen suuntaan, voidaan talletussuojaa koskevaa sääntelyä joutua tarkastelemaan uudelleen myös Suomessa neutraalin kilpailuasetelman säilyttämiseksi. Euroopan unionissa talletussuojajärjestelmää koskevaan lainsäädäntöön ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia lähivuosina, vaikka mahdollisista uudistustarpeista onkin tekeillä jatkoselvityksiä.

Rahoitustarkastukselle ehdotettu oikeus toimia suomalaisten tallettajien edustajana ulkomaisessa talletussuojarahastossa parantaa tallettajien suojan toimivuutta ongelmatilanteissa.

Liikepankkien ja Postipankki Oy:n jo puretun vakuusrahaston varojen palautuminen ra-

haston jäsenpankeille parantaisi näiden tulosta ja verotettavaa tuloa palautuksen määrällä eli yhteensä noin 160 miljoonalla eurolla. Varojen palautuminen pankeille tulosvaikutteisesti on perusteltua, koska pankkien maksut vakuusrahastolle ovat aikanaan olleet verotuksessa vähennyskelpoinen kustannuserä. Verotettavan tulon kasvusta verottajalle kertyy tuloja kertaluonteisesti noin 40 miljoonaa euroa. Tämän tulon varmistamiseksi Liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahaston varat tulisi palauttaa jäsenpankeille kuluvan vuoden aikana.

6 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Ehdotuksesta on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, Rahoitustarkastukselta, Suomen Pankilta, Liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahastolta ja Talletussuojarahastolta. Lausunnot saatiin edellä mainittujen tahojen lisäksi Nordea Pankki Suomi Oyj:ltä ja Osuuspankkikeskukselta. Lausunnoissa esitetyt keskeiset havainnot ja muutosesitykset on pyritty ottamaan mahdollisimman pitkälti huomioon.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki luottolaitostoinnasta

99 §. *Talletuspankin kannatusmaksun suuruus.* Pykälän 1 momentissa säädettyjä kannatusmaksun määräytymisperusteita tarkistettaisiin siten, että momentissa tarkoitettu kiinteä maksu poistettaisiin ja momentissa tarkoitettu vakavaraisuuteen perustuva maksu olisi nykyisen 0,125 prosentin sijasta 0,175 prosenttia.

101 §. *Kannatusmaksun alentaminen ja korottaminen.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi kokonaisuudessaan, koska sen säilyttäminen ei ole perusteltua edellä esityksen yleisperusteluissa mainituista syistä.

102 §. *Kannatusmaksun perimisen keskeyttäminen.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi kokonaisuudessaan, koska sen säilyttäminen ei ole perusteltua edellä esityksen yleisperusteluissa mainituista syistä.

109 §. *Talletussuojarahaston lainanotto.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin siitä, miten pykälän 1 momentissa säädetty talletuspankin velvollisuus antaa lainaa talletussuojarahastolle jakautuu talletuspankkien kesken. Ehdotetun momentin mukaan talletuspankin

1 momentissa tarkoitettu lainanantovelvollisuus jakautuisi talletuspankkien kesken samassa suhteessa kuin niiden korvattavat talletukset ovat kaikkien talletussuojarahastoon kuuluvien talletuspankkien korvattavien talletusten yhteenlasketusta määrästä. Lainanantovelvollisuuden jakautumisesta talletuspankkien kesken ei siten nykyisestä laista poiketen voitaisi enää määrätä pelkästään talletussuojarahaston säännöissä. Tässä momentissa tarkoitettu talletusten määrä lasketaan lainan myöntämisvelvollisuuden alkamista lähinnä edeltävän kalenterivuoden päättyessä vallinneen tilanteen mukaisesti.

185 §. *Vakuusrahastoja koskeva siirtymäsäännös.* Voimassaolevaan lakiin sisältyy siirtymäsäännös, jonka mukaan Liikepankki- ja Postipankki Oy:n vakuusrahastossa olevat varat maksetaan jäsenpankeille vasta, kun tämän lain 101 §:ssä tarkoitettu kahden prosentin raja saavutetaan. Siirtymäsäännöksen soveltamisen jatkaminen ei enää ole tarkoituksenmukaista muun muassa edellä talletussuojajärjestelmään ehdotettujen muutosten vuoksi. Tämän vuoksi mainittu siirtymäsäännös ehdotetaan samalla kumottavaksi. Vakuusrahastossa olevat varat siten palautuisivat jäsenpankeille välittömästi lain tultua voimaan riippumatta siitä, onko laissa nykyi-

sin säädetty kahden prosentin raja saavutettu. Tämän mukaisesti jäsenpankin osuus näistä varoista olisi jäsenpankille sen vuoden kirjanpidollista ja verotettavaa tuloa, jolloin laki tulee voimaan.

1.2 Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa

25 §. *Rahoitustarkastuksen oikeudesta edustaa tallettajia ulkomaisessa talletussuojarahastossa.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 25 § lailla 413/2004 kumotun 25 §:n tilalle. Pykälässä säädettäisiin Rahoitustarkastuksen oikeudesta edustaa suomalaisia tallettajia silloin, kun talletukset kuuluvat ulkomaisen talletussuojan piiriin.

Pykälän 1 momentin mukaan ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivukonttorin tallettaja voisi ilmoittaa ulkomaisen talletussuojarahaston tai muun talletussuojasta vastaavan viranomaisen sijasta Rahoitustarkastukselle siitä, että sivukonttori ei ole maksanut tallettajalle talletussopimuksen mukaisesti tallettajan erääntyneitä saamisia. Säännös ei estäisi tallettajaa esittämästä vaatimuksiaan vaihtoehtoisesti suoraan ulkomaiselle talletussuojarahastolle sitä koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Pykälän 2 momentin mukaan Rahoitustarkastuksen olisi viipymättä saatuaan 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen tehtävä vaatimus asianomaiselle ulkomaiselle talletussuojarahastolle tai muulle talletussuojasta vastaavalle viranomaiselle talletusten korvaamisesta. Rahoitustarkastuksella olisi momentin mukaan oikeus käyttää ulkomaisessa talletussuojarahastossa tai muussa talletussuojasta vastaavassa viranomaisessa puheval-

taa 1 momentissa tarkoitettujen tallettajien puolesta.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2007

3 Suhde perustuslakiin ja säättämisyjärjestys

Ehdotettuja säännöksiä talletussuojarahaston kannatusmaksusta ja lainanantovelvollisuudesta on tarpeen arvioida suhteessa perustuslain 15 §:n mukaiseen omaisuudensuojaan ja 18 §:n mukaiseen elinkeinovapauteen. Näiltä osin talletussuojarahaston ja sen jäsenen velvollisuudet eivät merkittävästi poikkea nykytilanteesta, koska talletussuojajärjestelmän rahoitus on nykyisinkin yksinomaan talletuspankkien vastuulla. Lisäksi talletussuojan järjestäminen perustuu Euroopan Unionin pakottavaan lainsäädäntöön.

Ehdotettua säännöstä Rahoitustarkastuksen oikeudesta käyttää tallettajien puhevaltaa ulkomaisessa talletussuojaviranomaisessa voidaan arvioida perustuslain 15 ja 21 §:n kannalta. Ehdotuksen tarkoituksena on edistää tallettajien oikeuksien toteutumista eivätkä säännökset estä tallettajia itse käyttämästä puhevaltaa.

Edellä mainituin perustein ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisessa säättämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan luottolaitostoiminnasta 9 päivänä helmikuuta 2007 annetun lain (121/2007) 101, 102 ja 185 §,
muutetaan 99 §:n 1 momentti, sekä
lisätään 109 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti

99 §

Talletuspankin kannatusmaksun suuruus

Talletuspankin kannatusmaksu perustuu pankin vakavaraisuuteen. Kannatusmaksu on 0,175 prosenttia luvusta, joka saadaan, kun 55 §:n 1 momentin mukaisesti laskettujen riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärän ja omien varojen suhde kerrotaan pankin 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärällä. Jos pankki on 72 §:n 1 momentissa tarkoitettu konsolidointiryhmän emoyritys tai siihen mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti rinnastettu yritys, vakavaraisuuteen perustuva maksu lasketaan riskien kattamiseksi vaadittavien konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän ja konsolidoitujen omien varojen perusteella kerrottuna konsolidointiryhmään kuuluvien luottolaitosten korvattavien talletusten määrällä. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvaan luottolaitokseen

sovelletaan lisäksi, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään.

109 §

Talletussuojarahaston lainanotto

Talletussuojarahastoon kuuluvien talletuspankkien 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus myöntää talletussuojarahastolle lainaa jakautuu talletuspankkien kesken samassa suhteessa kuin niiden korvattavat talletukset ovat kaikkien talletussuojarahastoon kuuluvien talletuspankkien korvattavien talletusten yhteenlasketusta määrästä. Tässä momentissa tarkoitettu talletusten määrä lasketaan lainan myöntämisvelvollisuuden alkamista lähinnä edeltävän kalenterivuoden päättyessä vallinneen tilanteen mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

2.

Laki**ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa 30 päivänä joulukuuta 1993 annettuun lakiin (1608/1993) siitä lailla 413/2004 kumotun 25 §:n tilalle uusi 25 § seuraavasti:

25 §

Rahoitustarkastuksen oikeus edustaa tallettajia ulkomaan talletussuojarahastossa

Jos ulkomainen talletuspankki ei ole maksanut talletussopimuksen mukaisesti ulkomaisen talletuspankin Suomessa olevan sivukonttorin tilillä olevia tallettajan erääntyneitä ja riidattomia saatavia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Rahoitustarkastukselle.

Rahoitustarkastuksen on viipymättä saatuaan 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tehtävä vaatimus asianomaiselle ulkomaiselle talletussuojarahastolle tai muulle talletussuojasta vastaavalle viranomaiselle talletusten korvaamisesta. Rahoitustarkastuksella on oikeus käyttää tässä momentissa tarkoitetussa talletussuojarahastossa tai muussa ulkomaisessa viranomaisessa puhevaltaa 1 momentissa tarkoitettujen tallettajien puolesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____ .

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

1.

Laki**luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan luottolaitostoiminnasta 9 päivänä helmikuuta 2007 annetun lain (121/2007) 101, 102 ja 185 §,
muutetaan 99 §:n 1 momentti, sekä
lisätään 109 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

99 §

99 §

*Talletuspankin kannatusmaksun suuruus**Talletuspankin kannatusmaksun suuruus*

Talletuspankin kannatusmaksu muodostuu kiinteästä maksusta ja pankin vakavaraisuuteen perustuvasta maksusta. *Kiinteä maksu on 0,05 prosenttia pankin 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärästä. Vakavaraisuuteen perustuva maksu on 0,125 prosenttia luvusta, joka saadaan, kun 55 §:n 1 momentin mukaisesti laskettujen riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärän ja omien varojen suhde kerrotaan pankin 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärällä. Vakavaraisuuteen perustuva maksu on kuitenkin enintään 0,25 prosenttia mainituista talletuksista.* Jos pankki on 72 §:n 1 momentissa tarkoitettu konsolidointiryhmän emoluottolaitos tai siihen mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti rinnastettu luottolaitos, vakavaraisuuteen perustuva maksu lasketaan konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän konsolidoitujen omien varojen ja talletusten konsolidoidun yhteismäärän perusteella. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvaan luottolaitokseen sovelletaan lisäksi, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään.

Talletuspankin kannatusmaksu *perustuu pankin vakavaraisuuteen. Kannatusmaksu on 0,175 prosenttia luvusta, joka saadaan, kun 55 §:n 1 momentin mukaisesti laskettujen riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärän ja omien varojen suhde kerrotaan pankin 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärällä.* Jos pankki on 72 §:n 1 momentissa tarkoitettu konsolidointiryhmän *emoyritys* tai siihen mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti rinnastettu *yritys*, vakavaraisuuteen perustuva maksu lasketaan *riskien kattamiseksi vaadittavien konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän ja konsolidoitujen omien varojen perusteella kerrottuna konsolidointiryhmään kuuluvien luottolaitosten korvattavien talletusten määrällä.* Rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvaan luottolaitokseen sovelletaan lisäksi, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään.

101 §

Kannatusmaksun alentaminen ja korottaminen

Kun talletussuojarahaston varojen ja velkojen erotuksena laskettu nettovarallisuus on vähintään kaksi prosenttia talletuspankkien yhteenlasketuista, 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavista talletuksista, kannatusmaksu on yksi kolmasosa 99 ja 100 §:ssä säädetystä kannatusmaksusta.

Jos talletussuojarahasto on 109 §:n mukaisesti joutunut ottamaan toimintaansa varten lainaa, Rahoitustarkastus voi määrätä 1 momentissa, 99 §:ssä ja 100 §:n 1 momentissa säädetyn kannatusmaksun korotettavaksi enintään 1,5 prosentiksi 99 §:ssä ja 100 §:n 1 momentissa tarkoitettujen korvattavien talletusten yhteismäärästä tai enintään 0,25 prosentiksi 100 §:n 2 momentissa tarkoitettun sivuliikkeen talletusten yhteismäärästä, kunnes talletussuojarahasto on maksanut edellä tarkoitettun lainan takaisin.

102 §

Kannatusmaksun perimisen keskeyttäminen

Talletussuojarahaston valtuuskunta voi päättää, että kannatusmaksun periminen keskeytetään, jos talletussuojarahaston varojen ja velkojen erotuksena laskettu nettovarallisuus on vähintään kymmenen prosenttia talletuspankkien yhteenlasketusta, 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärästä.

109 §

Talletussuojarahaston lainanotto

101 §

Kannatusmaksun alentaminen ja korottaminen

(kumotaan)

102 §

Kannatusmaksun perimisen keskeyttäminen

(kumotaan)

109 §

Talletussuojarahaston lainanotto

Talletussuojarahastoon kuuluvien talletuspankkien 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus myöntää talletussuojarahastolle lainaa jakautuu talletuspankkien kesken samassa suhteessa kuin niiden korvattavat talletukset

ovat kaikkien talletussuojarahastoon kuuluvien talletuspankkien korvattavien talletusten yhteenlasketusta määrästä. Tässä momentissa tarkoitettu talletusten määrä lasketaan lainan myöntämisvelvollisuuden alkamista lähinnä edeltävän kalenterivuoden päätyessä vallinneen tilanteen mukaisesti.

185 §

Vakuusrahastoja koskeva siirtymäsäännös

Tämän lain 113 §:ssä tarkoitettuun vakuusrahastoon sovelletaan edelleen, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1229/1997) siirtymäsäännöksen 9 ja 10 momentissa säädetään.

185 §

Vakuusrahastoja koskeva siirtymäsäännös

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta
20 . _____

2.

Laki**ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa 30 päivänä joulukuuta 1993 annettuun lakiin (1608/1993) siitä lailla 413/2004 kumotun 25 §:n tilalle uusi 25 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

25 §

Rahoitustarkastuksen oikeus edustaa tallettajia ulkomaan talletussuojarahastossa

Jos ulkomainen talletuspankki ei ole maksanut talletussopimuksen mukaisesti ulkomaisen talletuspankin Suomessa olevan sivukonttorin tilillä olevia tallettajan erääntyneitä ja riidattomia saatavia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Rahoitustarkastukselle.

Rahoitustarkastuksen on viipymättä saatuaan 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tehtävä vaatimus asianomaiselle ulkomaiselle talletussuojarahastolle tai muulle talletussuojasta vastaavalle viranomaiselle talletusten korvaamisesta. Rahoitustarkastuksella on oikeus käyttää tässä momentissa tarkoitettussa talletussuojarahastossa tai muussa ulkomaisessa viranomaisessa puhevaltaa 1 momentissa tarkoitettujen tallettajien puolesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.
